

PRIJEDLOG

**PROGRAM RADA
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE
ZA 2021. GODINU**

Sarajevo, septembra 2020. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	3
2.	OPŠTI PREGLED STANJA NA TRŽIŠTU RADA U FEDERACIJI BIH.....	5
3.	KRATKI PREGLED AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE U 2020. GODINI U OBLASTI TRŽIŠTA RADA I ZAPOSŁJAVANJA.....	7
4.	SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA	8
4.1.	<i>SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE MATERIJALNE I SOCIJALNE SIGURNOSTI I ZA REALIZACIJU PROGRAMA ZBRINJAVANJA NEZAPOSLENIH OSOBA</i>	<i>8</i>
5.	RJEŠAVANJE U DRUGOSTEPENOM POSTUPKU	9
6.	PRIMJENA MEĐUNARODNIH SPORAZUMA/UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU	9
7.	SREDSTVA ZA FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM.....	9
8.	AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA	10
8.1.	<i>PROGRAMI SUFINANSIRANJA ZAPOSŁJAVANJA, SAMOZAPOSŁJAVANJA I OBUKE</i>	<i>11</i>
8.2.	<i>PODRŠKA RAZVOJU POSREDOVANJA U ZAPOSŁJAVANJU I PRIPREMA ZA RAD.....</i>	<i>12</i>
8.3.	<i>ZAJEDNIČKI PROGRAMI SA DRUGIM ORGANIZACIJAMA I INSTITUCIJAMA</i>	<i>12</i>
8.4.	<i>PROJEKAT PODRŠKE ZAPOSŁJAVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI</i>	<i>13</i>
9.	ANALIZA TRŽIŠTA RADA U FEDERACIJI BIH	14
10.	MONITORING I EVALUACIJA.....	14
11.	ZAPOSŁJAVANJE STRANACA	15
12.	JACANJE KAPACITETA I STRUČNO USAVRŠAVANJE LJUDSKIH POTENCIJALA U FEDERALNOM ZAVODU ZA ZAPOSŁJAVANJE I KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOSŁJAVANJE	15
13.	JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM (JIS).....	16
14.	SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA	16
15.	INFORMISANJE	17

1. UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje je osnovan u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08) radi zadovoljavanja potreba u oblasti zapošljavanja, te praćenja kretanja na tržištu rada.

U skladu s pomenutim zakonom, Federalni zavod za zapošljavanje je, između ostalog, nadležan da:

- a) predlaže i prati mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba;
- b) osigurava i prati provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije BiH i o tome obavještava nadležna tijela Federacije BiH;
- c) upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti;
- d) koordinira, usklađuje i prati rad službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH;
- e) pruža pomoć u realizovanju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima;
- f) objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti;
- g) prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju BiH;
- h) odobrava zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalne službe za zapošljavanje, u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/99);
- i) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda za zapošljavanje i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike.

Programom rada za 2021. godinu Federalni zavod za zapošljavanje projicira svoje djelovanje kroz utvrđivanje ciljeva i aktivnosti koje će realizirati u skladu sa Zakonom i relevantnim strateškim dokumentima, koristeći raspoložive resurse, samostalno ili u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje, domaćim institucijama i nevladinim organizacijama, te međunarodnim organizacijama i projektima. Programske aktivnosti za 2021. godinu Federalni zavod za zapošljavanje utvrđuje na osnovu zakonskih nadležnosti ali i ostalih relevantnih dokumenata strateškog formata i bit će uvjetovane situacijom uzrokovanom epidemijom COVID-19.

Naredni period sigurno će obilježiti snažna borba za stabilizaciju ekonomskih prilika, posebno na tržištu rada, korištenjem svih raspoloživih resursa i mjera.

Aktivnosti navedene u ovom dokumentu Federalni zavod za zapošljavanje će provoditi u skladu s raspoloživim finansijskim i drugim kapacitetima. U cilju poboljšanja uvjeta i ublažavanja negativnih uticaja na tržištu rada u Federaciji BiH, prije svega radi poboljšanja zapošljivosti nezaposlenih osoba, poticanja potražnje za radnom snagom, jačanje partnerstva na tržištu rada, realizirat će se mjere koje

će dati doprinos u ekonomskom osnaživanju stanovništva i razvoju ljudskih resursa i pružanju podrške poslovnim subjektima u zapošljavanju.

U skladu sa politikom kvaliteta, definirana je misija Federalnog zavoda za zapošljavanje da: provodi utvrđenu politiku i mjere radi povećanja efikasnosti tržišta rada, obezbjeđuje odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama, kreira i realizira programe i mjere aktivne politike zapošljavanja, te informiše sve zainteresirane o stanju u oblasti zapošljavanja.

Vizija Federalnog zavoda za zapošljavanje je da svojim programima i mjerama aktivne politike zapošljavanja doprinese rastu stope zaposlenosti i da obezbijedi odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama.

Obezbiđenje sredstava za odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama, te priprema i provođenje adekvatnih programa i mjera aktivne politike zapošljavanja, s posebnim naglaskom na bržoj integraciji nezaposlenih osoba na tržište rada, naročito mladih, žena, starijih od 40 godina, dugotrajno nezaposlenih i ostalih posebnih kategorija nezaposlenih ostaju prioritetni zadatak, u skladu sa zakonskim nadležnostima, strateškim dokumentima, misijom i vizijom. Važno je napomenuti da se očekuje i skoro usvajanje Strategije razvoja Federacije BiH 2021-2027 što će dodatno definirati strateški okvir za djelovanje i u oblasti tržišta rada.

U ovom kontekstu, Federalni zavod za zapošljavanje nastaviti će saradnju sa kantonalnim službama za zapošljavanje u izradi i realizaciji programa od interesa za Federaciju BiH, ali će, također, navedene aktivnosti realizirati i u saradnji sa ostalim partnerima na tržištu rada kroz udruživanje kapaciteta kako bi se osigurao veći obuhvat nezaposlenih osoba.

U okviru programa i mjera aktivne politike zapošljavanja fokus će biti pružanje podrške u zapošljavanju radne snage kod poslodavaca, pružanje podrške u samozapošljavanju nezaposlenih osoba i razvoju poduzetništva, pružanju podrške nezaposlenim osobama kroz poboljšanje zapošljivosti tj. pripremu za rad (obuku, stručno osposobljavanje i usavršavanje za potrebe tržišta rada ili konkretno radno mjesto), kao i pružanje odgovarajućih informacija za nezaposlene osobe i poslodavce. Ovim mjerama će se nastojati pomoći nezaposlenim osobama da lakše prevaziđu probleme i novonastale promjene na tržištu rada.

Izražene demografske promjene, evidentne migracije većeg obima, uticaj ekonomskih negativnih kretanja (recesija) u svijetu, smanjenje zaposlenosti i povećanje nezaposlenosti, smanjen obim vanjskotrgovinskih aktivnosti, kao posljedice pandemije COVID-19, te tehnološke promjene i neriješena pitanja vezana za poresku politiku, predstavljat će izazov u narednom periodu za privredni sektor, javne službe za zapošljavanje, ali i za cijelu Bosnu i Hercegovinu, što će biti vidljivo i na tržištu rada. Adekvatan odgovor na navedene izazove i pravovremeno djelovanje moguće je jedino kroz multidisciplinarni pristup i sinergijsko delovanje uz optimalno korištenje resursa svih relevantnih sudionika.

Kao i do sada, Federalni zavod za zapošljavanje će, u okviru zakonskih nadležnosti, aktivno učestvovati u procesu izrade nacrtu i prijedloga međunarodnih sporazuma i ugovora o socijalnom osiguranju i zapošljavanju, zakona i drugih propisa. Planirane aktivnosti će u značajnoj mjeri zavisiti od razvoja epidemiološke situacije.

Izrazi u ovom dokumentu koji su napisani u jednom gramatičkom rodu odnose se podjednako na muški i ženski rod.

2. OPŠTI PREGLED STANJA NA TRŽIŠTU RADA U FEDERACIJI BiH

Završetkom prvog kvartala 2020. godine, usljed posljedica pandemije COVID-19. u Federaciji BiH prekinut je višegodišnji kontinuirani rast broja zaposlenih i smanjenja broja nezaposlenih.

Broj zaposlenih u Federaciji BiH u junu 2020. godine (518.105), prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, smanjen je u odnosu na prosjek 2019. godine (531.483) za 13.378 osoba, tj. 2,5%.

Broj nezaposlenih osoba na evidencijama službi za zapošljavanje u Federaciji BiH je u junu 2020. godine (325.540) povećan za 11.970 osoba u odnosu na prosjek broja nezaposlenih iz 2019. godine (313.570) ili 3,8%.

U prvih šest mjeseci 2020. godine s evidencije službi za zapošljavanje u Federaciji BiH zbog zaposlenja je brisano 41.969 osoba, dok su se u istom periodu na evidenciju službi za zapošljavanje u Federaciji BiH zbog prekida radnog odnosa prijavile 53.263 osobe.

Prema podacima Centralne banke BiH, direktne strane investicije u prvih devet mjeseci 2019. godine dosegle su iznos od 861,1 milion KM, što je već nadmašilo iznose investicija u cijeloj 2018. godini, koja je sa oko 800 miliona KM također bila rekordna u posljednjih desetak godina. Međutim, podaci iz 2020. godine još uvijek nisu dostupni, ali se, prema preliminarnim rezultatima anketiranja investitora, očekuje smanjenje ovog indikatora zbog pandemije COVID-19.

Također, prema podacima Agencije za statistiku BiH, industrijska proizvodnja u junu 2020. godine u Bosni i Hercegovini, u poređenju sa junom 2019. godine, bilježi pad od 10,6% kao rezultat globalnog ekonomskog pada usljed pandemije COVID-19, a što će svakako uticati na stanje na tržištu rada. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u junu 2020. godine, u odnosu na juni 2019. godine, industrijska proizvodnja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kalendarski prilagođena, manja je za 9,0%.

Prema podacima Vanjskotrgovinske komore, Bosna i Hercegovina je od januara do jula 2020. godine izvezla robe u ukupnoj vrijednosti od 5,09 milijardi KM, što je za milijardu KM manje nego u istom periodu 2019. godine, a istovremeno je uvezla robu vrijednu ukupno 8,19 milijardi KM, što je za tri milijarde KM manje u odnosu na isti period iz 2019. godine.

Prema izvještaju Svjetske banke *Lakoća poslovanja u Bosni i Hercegovini za 2020. godinu (Doing business 2020)*, Bosna i Hercegovina se nalazi na 92. poziciji na listi od 190 država i zabilježila je pad ranga za tri mjesta.

Demografska struktura ukazuje na ubrzano starenje stanovništva i pad nataliteta, kao i značajan udio neaktivnih i nekvalifikovanih osoba u radno sposobnom stanovništvu. Poseban problem predstavlja izražena migracija kvalifikovane radne snage, naročito mladih, u zemlje Evropske unije. Istovremeno, smanjuje se broj učenika i studenata. Pored toga, na evidencijama javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH već duži period je prisutan veliki broj osoba bez kvalifikacija (30% od ukupnog broja nezaposlenih osoba) kojima su šanse za kvalitetnu integraciju na tržište rada veoma male.

Posljedično, a vezano za potražnju za radnom snagom, evidentni su u određenim slučajevima i problemi koje poslodavci iskazuju prilikom pronalaska potrebnih radnika određenih zanimanja, znanja i vještina. Generalno je smanjena potražnja za radnom snagom kao posljedica mjera u borbi protiv COVID-19, a istovremeno

dio oglašanih slobodnih radnih mjesta se sporo ili nikako popunjava, zbog nedostatka određnih profila zanimanja na širem području. Nepodudarnost ponude i potražnje na tržištu rada s aspekta zanimanja, stručnih kompetencija i regionalnog područja, ukazuje na strukturnu nezaposlenost, ali i na činjenicu da je potrebno sistemski pristupiti jačanju i unapređanju srednjeg stručnog i visokog obrazovanja, te kvalitetnom uređivanju evidencija u oblasti zapošljavanja.

Obrazovnu politiku treba sagledavati kao politiku zapošljavanja i ova oblast zahtijeva sadržajnu reformu koja će podrazumijevati veću povezanost sa poslovnim sektorom, adekvatnu praktičnu nastavu, primjenu novih tehnologija itd. S obzirom na veliki udio nekvalifikovanih osoba ili osoba sa zanimanjima koja nisu tražena na tržištu rada, ovaj problem se može rješavati uz sufinansiranje brze pripreme za rad, obuke, stručnog osposobljavanja i usavršavanja nezaposlenih osoba na radnom mjestu radi sticanja neophodnih znanja i vještina. Međutim, kontinuiranim usklađivanjem obrazovnog procesa sa potrebama poslodavaca ovakva situacija bi se prevenirala.

Zaposlenost u neformalnoj ekonomiji tj. „rad na crno“ i dalje iskrivljuje stvarnu sliku zaposlenosti, te borba protiv ove pojave treba biti kontinuirana aktivnost nadležnih institucija. I prije proglašena pandemije COVID-19, na svjetskom nivou su bila evidentirana blaga usporavanja parametara koja su ukazivala na mogućnost globalne recesije, a koja se odražava i na Bosnu i Hercegovinu (smanjenje izvoza i industrijske proizvodnje i dr.) što posljedično utiče i na tržište rada.

Radi ukupnog poboljšanja stanja na tržištu rada, potrebno je, uz adekvatne podsticajne mjere, ubrzati reformske procese vezane za poresku politiku, olakšavanje poslovanja, razvoj preduzetništva i obrazovnih institucija, a što je i sugerisano kroz formalne zahtjeve poslodavaca i brojne međunarodne projekte.

S obzirom na posljedice pandemije COVID-19, prije svega smanjenje broja zaposlenih i povećanje broja nezaposlenih osoba, sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju određenim kantonalnim službama za zapošljavanje nisu dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, u većem omjeru nego je to bio slučaj u pethodnom periodu. Federalni zavod za zapošljavanje je, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, nadležan da osigura finansijska sredstva u ovu svrhu, i ista se, uz suglasnost Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, usmjeravaju onim kantonalnim službama za zapošljavanje kojima su ta sredstva potrebna radi obezbjeđenja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba (novčana naknada, zdravstveno osiguranje i penzijsko i invalidsko osiguranje). Preostala sredstva, u skladu sa zakonom, se usmjeravaju za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja, koje će imati bolje efekte uz partnerstvo svih nivoa i sektora u oblasti zapošljavanja, privrede i obrazovanja.

Aktivnosti na realizaciji programskih zadataka, temeljenih na analizi kretanja na tržištu rada i rezultatima monitoringa, ostvarivat će se u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje i drugim partnerima na zakonitom, nediskriminirajućem, stručnom, socijalno i rodno osjetljivom i efektivnom provođenju politike zapošljavanja.

3. KRATKI PREGLED AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE U 2020. GODINI U OBLASTI TRŽIŠTA RADA I ZAPOŠLJAVANJA

Godina 2020. obilježena je proglašenjem prirodne nesreće zbog globalnog širenja virusa SARS CoV-2, ali i svim pratećim epidemiološkim, kao i ekonomskim mjerama u cilju saniranja posljedica u privredi. S tim u vezi i Federalni zavod za zapošljavanje je prioritetno osigurao nedostajuća sredstva kantonalnim službama za zapošljavanje za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba. Po zahtjevima kantonalnih službi za zapošljavanje, uz saglasnost Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, do jula 2020. godine isplaćena su nedostajuća sredstva za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba u iznosu od 11.495.678,13 KM, u znatno većem obimu u odnosu na isti period iz prethodne godine, zbog naglog povećanja broja korisnika novčane nakande. U julu su u Federaciji BiH bila 16.044 korisnika novčane naknade što je u donosu na prosjek iz 2019. godine povećanje za 48%.

Također, u 2020. godini, u ovakvim limitiranim okolnostima, Federalni zavod za zapošljavanje je iz vlastitih sredstava realizirao programe aktivne politike zapošljavanja čija je implementacija započela u ranijem periodu, ali i nove programe koje su se odnosile na poticanje zapošljavanja kod poslodavaca, podsticanje samozapošljavanja i obuke, pažljivo prateći trendove i donoseći blagovremene odluke o realizaciji ovih programa zbog stanja epidemije, s obzirom na činjenicu da je znatno povećan broj korisnika materijalne i socijalne sigurnosti, jer je znatna sredstva trebalo prerasporediti za ove namjene. Programi čija je realizacija započeta u 2020. godini, kao i prethodnih godina, imali su obilježje posebne rodne i socijalne osjetljivosti i bili fokusirani na mlade, žene, dugotrajno nezaposlene i ostale teže zapošljive kategorije nezaposlenih osoba, s ciljem jačanja njihove konkurentnosti na tržištu rada, te brže integracije na tržištu rada i sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti. I pored poteškoća zbog pandemije, u okviru programa i mjera započetih u 2020. godini do augusta iste godine potpisani su ugovori vrijednosti skoro 20.000.000 KM kojima je obuhvaćeno 6.500 osoba. U 2020. godini implementiran je i novi model realizacije Javnog poziva u okviru Jedinistvenog informacionog sistema – JIS aplikacija. Federalni zavod za zapošljavanje je također osigurao sredstva za realizaciju programa sufinansiranja zapošljavanja asistentskog kadra u osnovnim i srednjim školama, kao i na javnim univerzitetima u Federaciji BiH, te djece šehida i poginulih boraca.

U pravilu jednom mjesečno su održavane sjednice Upravnog odbora na kojima su razmatrane tekuće aktivnosti i donošene odluke u vezi poslovanja Federalnog zavoda za zapošljavanje. U okviru zakonske nadležnosti praćenja, usklađivanja i koordinacije rada kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba u Federaciji BiH, također u pravilu jednom mjesečno su organizovani sastanci direktora javnih službi za zapošljavanje na kojima su razmatrana i usaglašavana aktualna pitanja. Blagovremeno se izrađuju i nadležnim institucijama na dalje postupanje dostavljaju svi finansijski i programsko-planski dokumenti rada kao i izvještaji: Finansijski plan i Odluka o izvršavanju finansijskog plana; Kvartalni, polugodišnji i godišnji finansijski izvještaji; Izvještaj o izvršavanju Finansijskog plana i poslovanju; Kvartalni i godišnji izvještaj o izdatim radnim dozvolama; Godišnji izvještaj o FUK-u; Izvještaj o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Cjelovit pregled ostvarenih aktivnosti u 2020. godini bit će prezentiran u Izvještaju o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2020. godinu.

4. SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA

U skladu s nadležnostima utvrđenim Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje, između ostalog, predlaže mjere za unapređenje socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH. Kao posljedica otpuštanja radnika zbog pandemije COVID-19 pored povećanja broja nezaposlenih za više od 5%, sredinom drugog kvartala 2019. godine došlo je i do povećanja broja korisnika novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti za skoro 60% u odnosu na početak 2020. godine. S obzirom na znatno povećanje koji su ostali bez posla tokom perioda prirodne nesreće zbog pandemije korona virusa SARS CoV-2, naročito broja korisnika novčane naknade ali i zdravstvenog osiguranja, te imajući u vidu da se taj broj ne smanjuje željenom dinamikom, planirano je povećanje izdvajanja sredstava za ove namjene u većem omjeru u odnosu na prethodni period. Također, važno je istaći da postojeći način reguliranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba u Federaciji BiH, posebno imajući u vidu zakonske i druge odredbe koje se odnose na evidentiranje nezaposlenih osoba, predstavlja neefikasan, opterećujući i jedinstven primjer u oblasti zapošljavanja u Evropi. To za javne službe za zapošljavanje predstavlja otežavajuću okolnost u finansijskom i u operativnom smislu, jer ih onemogućava da kvalitetno obavljaju poslove savjetovanja, posredovanja i aktivne politike zapošljavanja općenito. Istovremeno, važno je istaći da se po osnovu statusa nezaposlene osobe ostvaruju ova i brojna druga prava, što utiče na stvaranje nerealne slika o nezaposlenosti, a na što ukazuje veliki nesrazmjer između anketne i registrirane stope nezaposlenosti i upućuje na potrebu izmještanje administriranja i finansiranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba iz javnih službi za zapošljavanje i dodatnog uređenja propisa u oblasti zapošljavanja.

Činjenica je da javne službe za zapošljavanje u Federaciji BiH imaju obaveze po osnovu socijalne i materijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, međutim u postojećim okolnostima taj aspekt djelovanja u znatnom omjeru potiskuje i onemogućava razvojnu funkciju, tj. realizaciju aktivne politike zapošljavanja i jačanje funkcije posredovanja u zapošljavanju.

4.1. SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE MATERIJALNE I SOCIJALNE SIGURNOSTI I ZA REALIZACIJU PROGRAMA ZBRINJAVANJA NEZAPOSLENIH OSOBA

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba utvrđeno je da se sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje usmjeravaju za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za realizaciju programa za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba. Ukoliko se utvrdi da kantonalna služba za zapošljavanje nije u mogućnosti da iz vlastitih prihoda obezbijedi ta sredstva, Federalni zavod za zapošljavanje, po odobrenju resornog ministarstva, doznačava kantonalnoj službi za zapošljavanje utvrđeni iznos nedostajućih sredstava. Budući da se, na osnovu dosadašnjih pokazatelja, očekuje da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti u određenim kantonalnim službama za zapošljavanje neće biti dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova,

Federalni zavod za zapošljavanje će, u skladu s utvrđenim kriterijima i raspoloživim planiranim finansijskim sredstvima, a nakon odobrenja Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, izvršiti uplatu nedostajućih sredstava tim kantonalnim službama za zapošljavanje.

Također, u skladu sa *Programom mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba koje su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturisanja i privatizacije preduzeća ostale ili ostaju bez posla* („Službene novine Federacije BiH“, broj 5/07) i Operativnim programom za realizaciju Programa mjera u planskoj godini, ova pozicija se uvećava za dodatnih 20% od ukupno planiranih prihoda po osnovu doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

Za ove namjene, na osnovu projekcija službi za zapošljavanje, u 2021. godini planirana su sredstva u iznosu od 30.000.000 KM, što predstavlja povećanje za 160% u odnosu na planirana sredstva u 2020. godini.

5. RJEŠAVANJE U DRUGOSTEPENOM POSTUPKU

U skladu sa članom 35 Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje rješava po žalbama izjavljenim protiv rješenja kantonalnih službi za zapošljavanje kojima je odlučeno o pravima po osnovu nezaposlenosti. Na osnovu pokazatelja iz prethodnog perioda, očekuje se da će u 2021. godini biti obrađeno 600 predmeta.

6. PRIMJENA MEĐUNARODNIH SPORAZUMA/UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU

U skladu sa sporazumima o socijalnom osiguranju, Federalni zavod za zapošljavanje, kao organ nadležan za provođenje pravnih propisa kojima je regulirana oblast materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, prima zahtjeve za izdavanje uvjerenja o stažu osiguranja i korištenju novčane naknade po osnovu nezaposlenosti. Navedeni zahtjevi se primaju na propisanim obrascima u skladu sa operativnim protokolima ili administrativnim sporazumima za provođenje ugovora o socijalnom osiguranju, zaključenim između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, SR Jugoslavije i Republike Slovenije. Na osnovu statističkih pokazatelja iz prethodnog perioda, uvažavajući povećanje radnih migracija državljana BiH u inostranstvo, procjenjuje se da će u 2021. godini biti obrađeno 1.000 zahtjeva.

7. SREDSTVA ZA FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM

U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10) Federalni zavod za zapošljavanje izdvaja iznos od 10% od sredstava planiranih Finansijskim planom za aktivnu politiku zapošljavanja u tekućoj godini, a koja uplaćuje Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom (koji provodi politiku razvoja i unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, finansira i sufinansira programe razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica, vrši isplate novčanih nadoknada i stimulansa, vrši druge poslove, finansira i sufinansira programe za održavanje zaposlenosti osoba sa invaliditetom). U 2021. godini za tu namjenu planirana su sredstva u iznosu od 1.503.941 KM.

8. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA

Federalni zavod za zapošljavanje će i u 2021. godini, nakon što se osiguraju potrebna sredstva za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, svoje primarne aktivnosti usmjeriti u razvoj aktivne politike zapošljavanja, u skladu sa potrebama tržišta rada, a koje će se realizirati u saradnji s kantonalnim službama za zapošljavanje i drugim institucijama i organizacijama.

Aktivnom politikom zapošljavanja se uobičajeno definiraju intervencije na tržištu rada usmjerene u integraciju nezaposlenih osoba i njihovo zapošljavanje.

Federalni zavod za zapošljavanje u 2021. godini planira usvojiti programe aktivne politike zapošljavanja, i to: Program sufinansiranja zapošljavanja 2021, Program sufinansiranja samozapošljavanja Start up 2021 i Program obuka i rad 2021 (u daljem tekstu: Programi). Programi se odnose na podršku nezaposlenim osobama u pronalaženju zaposlenja, obuku/pripremu za rad, poticaje zapošljavanju i samozapošljavanju (Start up), te kreiranje novih radnih mjesta privremenog karaktera (uglavnom u javnom sektoru ili kroz tzv. javne radove).

Postojeći programi će se po potrebi unapređivati, a novi razvijati, u skladu sa zakonskim propisima te uspješnim rezultatima koji su se pokazali kao primjeri dobre prakse.

Programima će se omogućiti jednak pristup za sve na tržištu rada i promovisati rodnu ravnopravnost i inkluzivnost, a bit će usklađene sa okvirnim strateškim dokumentima u oblasti rada i zapošljavanja, te principima gender odgovornog budžetiranja. Cilj je pružiti podršku nezaposlenim osobama, ali i poslodavcima, da lakše prevaziđu probleme i novonastale snažne promjene na tržištu rada i poslovanju.

Također, uspostavljanjem partnerstava sa domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama, provodit će se i mjere koje odgovarajućim aktima i dokumentima utvrde Vijeće ministara BiH i Vlada Federacije BiH, a koje su usmjerene na poboljšanje uvjeta na tržištu rada i povećanje zaposlenosti u Federaciji BiH.

Planirano je da u 2021. godini programima aktivne politike zapošljavanja bude obuhvaćeno 12.000 nezaposlenih osoba.

Radi efikasnog provođenja mjera aktivne politike zapošljavanja i kvalitetnog usaglašavanja ponude i potražnje na tržištu rada, a s obzirom na finansijske mogućnosti, eventualne grantove ili iskazanu zainteresiranost partnera i ciljnih grupa, pojedinačne mjere, programi i projekti, ali i broj nezaposlenih koji će biti obuhvaćen tim mjerama, iskazan u ovom programu, kao i druge aktivnosti, prema potrebi, usklađivat će se izmjenama i dopunama programā i/ili Finansijskog plana za 2021. godinu.

**8.1. PROGRAMI SUFINANSIRANJA ZAPOSŁJAVANJA,
SAMOZAPOSŁJAVANJA I OBUKE**

Cilj:	• Pružiti podršku za 11.500 osoba sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH sa posebnom rodnom i socijalnom osjetljivošću radi jačanja njihove konkurentnosti i brže integracije na tržištu rada, sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti, te stvaranja uslova za sticanje prvog radnog iskustva, samozapošljavanje, tj. registraciju/pokretanje samostalne djelatnosti/privrednog društva
Planirane aktivnosti:	• Sufinansiranje zapošljavanja kod poznatog poslodavaca • Sufinansiranje samozapošljavanja kroz pokretanje Start up biznisa • Sufinansiranje obuke uz zapošljavanje • Sufinansiranje društveno korisnog rada
Ciljne grupe:	• Mladi • Žene • Osobe dobi preko 40 godina • Dugotrajno nezaposlene osobe (prijavljene na evidenciju 12 i više mjeseci) • Osobe nižih kvalifikacija ili bez kvalifikacija • Osobe s invaliditetom • Djeca i supružnici osoba s invaliditetom od 60% i više • Demobilisani borci i djeca nezaposlenih demobilisanih boraca • Članovi porodica šehida/poginulih branilaca • Članovi domaćinstva u kojem ni jedan član nije zaposlen • Romi • Samohrani roditelji, staratelji i hranitelji i njihova djeca, roditelji djeteta sa posebnim potrebama i roditelji teško bolesne djece, bivši štíćenici doma za nezbrinutu djecu • Źrtve nasilja, civilne Źrtve rata, liječeni ovisnici i dr.
Finansiranje:	• Za realizaciju programa u 2021. godini planirana su sredstva u iznosu od 73.087.601 KM¹
Partneri u realizaciji:	• Kantonalne službe za zapošljavanje, poslodavci, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH i drugi zainteresirani subjekti

¹ Dio sredstava u procijenjenom iznosu od 36.853.620 KM se odnosi na prenesene obaveze po osnovu mjera aktivne politike zapošljavanja čija je realizacija započela prethodnih godina i koje dopijevaju na naplatu u 2021. godini, a 36.161.597 KM se odnosi na nove programe iz 2021. godine.

8.2. PODRŠKA RAZVOJU POSREDOVANJA U ZAPOSŁJAVANJU I PRIPREMA ZA RAD

Posredovanjem u zapošljavanju smatraju se sve aktivnosti i mjere poduzete u svrhu povezivanja nezaposlene osobe koja traži zaposlenje, kao i zaposlene osobe koja traži promjenu u zaposlenju, s poslodavcem kojem je potreban zaposlenik, radi zadovoljavanja poslovnih potreba. Posredovanje u zapošljavanju u Federaciji BiH nadležnost je kantonalnih službi za zapošljavanje.

Uz podršku Projekta za zapošljavanje mladih u Bosni i Hercegovini (YEP), čija je realizacija okončana početkom 2020. godine, uspostavljeni su poboljšani modeli rada u određenom broju općinskih biroa za zapošljavanje u Federaciji BiH, u skladu sa Pravilnikom o evidenciji nezaposlenih osoba u Federaciji BiH. Federalni zavod za zapošljavanje će i u 2021. godini nastaviti koordinaciju do sada uspostavljenih mehanizama i dobrih praksi u radu, te pružati pomoć u uvođenju prilagođenih modela rada u službama za zapošljavanje, kao i pružati podršku razvoju savjetodavnog rada i posredovanja u zapošljavanju.

Također, u 2021. godini nastaviti će se sa provođenjem obuka zaposlenika (neposredno i online), utemeljenih na rezultatima Analize potreba za obukom (TNA), te je u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada (MOR) planiran razvoj web portala za karijerno usmjeravanje, kao i internog portala za edukaciju zaposlenika Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje.

U okviru realizacije Projekta podrške zapošljavanju, Federalni zavod za zapošljavanje će i dalje pratiti ispunjenje indikatora koji se odnosi na obavezu profiliranja i izrade ukupno 30.000 individualnih planova zapošljavanja za nezaposlene osobe u Jedinostvenom informacionom sistemu (JIS).

8.3. ZAJEDNIČKI PROGRAMI SA DRUGIM ORGANIZACIJAMA I INSTITUCIJAMA

U okviru pozicije Zajednički projekti s drugim organizacijama i institucijama Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti ostvarivati saradnju na projektima sa domaćim i međunarodnim institucijama i organizacijama, naročito u okviru realizacije Programa sufinansiranja zajedničkih projekata sa drugim organizacijama i institucijama.

Naročito će se podržavati projekti u oblasti zapošljavanja, poduzetništva, obuka, kao i projekti usmjereni na različite kategorije nezaposlenih osoba i osoba koje nisu obuhvaćene pojedinačnim projektima iz ovog programa rada (sufinansiranje zapošljavanja asistentskog kadra u osnovnim i srednjim školama, kao i na javnim univerzitetima u Federaciji BiH, te sufinansiranje zapošljavanja djece šehida i poginulih boraca i dr.).

U skladu s prilikama, Federalni zavod za zapošljavanje će tokom 2021. godine učestvovati u međunarodnim pozivima u razvojnim projektima iz sredstava predpristupne pomoći EU (IPA) kao i prekogranične saradnje, te drugih fondova, kojima se razvijaju i jačaju kapaciteti javnih službi za zapošljavanje i mjere aktivne politike zapošljavanja. Sve aktivnosti će se prilagođavati epidemiološkoj situaciji.

Za realizaciju planiranih aktivnosti na ovoj poziciji planirana su sredstva u iznosu od 7.000.000 KM, od čega iznos od 3.320.645 KM odnosi na prenesena obaveze iz prethodnih godina, a koje dospijevaju na naplatu u 2021. godini, a 3.679.355 KM na nove projekte kojim će se pružiti podrška za 500 nezaposlenih osoba.

8.4. PROJEKAT PODRŠKE ZAPOSŁJAVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

Projekat podrške zapošljavanju u Bosni i Hercegovini se implementira u periodu 2017. - 2020, a podržan je od Svjetske banke/Međunarodne banke za obnovu i razvoj. Vrijednost Projekta za Federaciju BiH za navedeni period je 25 miliona EUR, a nosilac projekta je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.

Projekat je primarno orijentiran na ostvarivanje predviđenih ciljeva, te je povlačenje sredstava uvjetovano ispunjavanjem utvrđenih zadataka iz četiri komponente, i to:

1. *Povećanje sufinansiranja zapošljavanja putem mjera aktivne politike zapošljavanja* – cilj je sufinansirati aktivnu politiku zapošljavanja koju implementira Federalni zavod za zapošljavanje u saradnji s kantonalnim službama za zapošljavanje, a usmjerena je na sufinansiranje mladih i drugih teže zapošljivih kategorija nezaposlenih (žene, dugotrajno nezaposlene osobe, starije od 40 i dr.). Sredstva su dostupna/raspoloživa nakon što se utvrdi da su prethodne mjere rezultirale zapošljavanjem potrebnog broja osoba iz ciljne grupe.

U 2021. godini očekuje se povlačenje sredstava za rezultate koji trebaju biti ostvareni u 2020. godini i to za sufinansiranje zapošljavanja 1.000 mladih 0,80 miliona EUR, te za sufinansiranje zapošljavanja 500 osoba iz ostalih teže zapošljivih kategorija 1,0 miliona EUR.

2. *Unapređenje dizajna mjera aktivne politike zapošljavanja radi povećanja zapošljivosti* – cilj je kroz kvalitetne izmjene dizajna i poboljšanje postojećih mjera aktivne politike zapošljavanja postići veću efikasnost. U 2021. za modificiranje dizajna jednog programa iz 2020. godine očekuje se 0,5 miliona EUR.

3. *Jačanje funkcije posredovanja u zapošljavanju radi povećanja zapošljivosti* – cilj je unaprijediti osnovnu funkciju kantonalnih službi za zapošljavanje – posredovanje u zapošljavanju. Fokus je na jačanju savjetodavne funkcije tj. pružanju stručnih usluga osobama koje traže posao i njihovom profiliranju (utvrđivanje stepena zapošljivosti i dalje usmjeravanje) te izradi pripadajućih individualnih planova zapošljavanja (IPZ), što će rezultirati povećanjem njihove zapošljivosti, te učinkovitijim posredovanjem u zapošljavanju.

U 2021. godini očekuje se povlačenje sredstava za rezultate koji trebaju biti ostvareni u 2020. godini i to za profiliranje i izradu pripadajućih IPZ za dodatnih 20.000 osoba 1,0 miliona EUR, te 1,0 miliona EUR za unapređenje posredovanja za 15%.

4. *Unapređenje sistema upravljanja rezultatima i monitoringa* – cilj je unaprijediti postojeći sistem upravljanja i nadgledanja sredstava koja se implementiraju u okviru aktivne politike zapošljavanja, pratiti i analizirati rezultate istih, te ocijeniti njihovu učinkovitost na temelju provedenih stručnih analiza. Dobiveni pokazatelji o uspješnosti mjera trebaju ukazati: da li se mjera mogla implementirati na efikasniji način, da li se mogao obuhvatiti veći broj osoba iz ciljne grupe, da li se može obezbijediti veća održivost. Također, cilj je unaprijediti prikupljanje informacija, praćenje trendova i potreba na tržištu rada.

U okviru ovog indikatora, u 2021. godini očekuje se povlačenje sredstava u iznosu od 1,1 milion EUR za uspostavljen web portal za zapošljavanje s objavljenim trendovima na tržištu rada.

9. ANALIZA TRŹIŠTA RADA U FEDERACIJI BIH

U skladu sa zakonskim odredbama i strateškim opredjeljenjima, u 2021. godini Federalni zavod za zapošljavanje planira da, u saradnji s kantonalnim službama za zapošljavanje, organizuje anketiranje poslodavaca odnosno ispitivanje potreba i kretanja na tržišta rada u Federaciji BiH, na odgovarajućem uzorku poslodavaca, pretežno iz privatnog sektora, radi dobijanja adekvatnih kvantitativnih i kvalitativnih podataka sa tržišta rada. Za provođenje navedenog anketiranja koristile bi se dostupne baze podataka iz prethodnih ispitivanja tržišta rada kao i druge baze podataka relevantnih institucija vezane za strukturu poslodavaca. Na osnovu dobijenih rezultata izradit će se Informacija o analizi potreba i kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH, tj. o rezultatima ispitivanja tržišta rada, a o tome bi se informisala stručna i šira javnost. Analizom rezultata sagledalo bi se postojeće stanje na tržištu rada, kao i projekcije otpuštanja radnika i potražnje za novom radnom snagom, traženim zanimanjima radnika, potrebe za edukacijom radnika, kao i potrebe za uklađivanjem stručnog obrazovanja sa zahtjevima privrede. Također, u okviru ovih aktivnosti ispitalo bi se mogućnosti i potrebe za zapošljavanjem određenih ciljnih grupa nezaposlenih osoba, spremnost i potrebe poslodavaca u vezi organizovanja obuke za učenike, studente i nezaposlene osobe, te zadovoljstvo uslugama službi za zapošljavanje. Dobijeni rezultati iz ovog istraživanja će poslužiti i kao smjernice za provođenje adekvatnih mjera aktivne politike zapošljavanja. Također, Informacija o analizi potreba i kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH će se objaviti na web portalu www.fzzz.ba, te dostaviti kantonalnim ministarstvima obrazovanja i drugim relevantnim institucijama i nevladinim organizacijama. U 2021. godini implementirat će se i projekat *Jačanje kapaciteta institucija tržišta rada unapređenjem metodologije istraživanja tržišta rada*, koji podržava Delegacija Evropske unije u Bosni i Hercegovini, čime bi se dodatno unaprijedila ova aktivnost.

10. MONITORING I EVALUACIJA

Radi praćenja i ocjene učinka određenih mjera aktivne politike zapošljavanja i unapređenja njihove efikasnosti provodit će se aktivnosti monitoringa i evaluacije. U okviru vlastitih kapaciteta, ali i u saradnji s domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama, organizovat će se provođenje monitoringa (praćenje realizacije) i evaluacije (ocjena učinaka) za određene realizovane mjere aktivne politike zapošljavanja. Značajan dio aktivnosti monitoringa nastavit će se obavljati u saradnji s Jedinicom za implementaciju projekata pri Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike i to u dijelu praćenja realizacije aktivnosti predviđenih *Projektom podrške zapošljavanju* koji se realizuje u saradnji sa Svjetskom bankom. U sklopu projekta *Jačanje kapaciteta institucija tržišta rada unapređenjem metodologije istraživanja tržišta rada*, koji se realizuje uz podršku Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini, između ostalog, planirano je unapređenje operativnosti sistema monitoringa i evaluacije, te se očekuje da će ovaj aspekt rada biti dodatno poboljšán. U Analitičko-statističkom godišnjaku, prezentirat će se monitoring trendova na tržištu rada u Federaciji BiH koji će obuhvatiti osnovne indikatore za prethodne tri godine, te ostale podatke razvrstane po kantonu, spolu i stručnoj spremi i drugim parametrima kao što su broj zaposlenih i nezaposlenih, stopa zaposlenosti i nezaposlenosti, neto i bruto plaće po djelatnostima, broj prijavljenih i odjavljenih na evidenciji nezaposlenih, posredovanje u zapošljavanju, najbrojnija zanimanja na evidenciji nezaposlenih, najbrojnija zanimanja osoba brisanih s evidencije nezaposlenih, broj korisnika novčane naknade, zdravstvenog i penzijsko-invalidskog osiguranja i td.

11. ZAPOSŁJAVANJE STRANACA

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba regulirano je da je Federalni zavod za zapošljavanje nadležan za odobravanje zapošljavanja stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalnih službi za zapošljavanje, a u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 111/12), Zakonom o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 88/15), Procedurom za izdavanje radne dozvole od 6. 6. 2011. godine i Odlukom o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2021. godinu, kojima su, između ostalog, definirani uvjeti i način izdavanja, te kvota radnih dozvola. Federalni zavod za zapošljavanje će i u narednom periodu Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, na daljnje postupanje, blagovremeno dostavljati kvartalne i godišnje izvještaje o radnim dozvolama sa podacima razvrstanim po djelatnosti, kvalifikacijskoj strukturi, državi porijekla i dr. Na osnovu statističkih pokazatelja iz prethodnog perioda, a uvažavajući negativne posljedice uzrokovane pandemijom COVID-19 očekuje se da će u 2021. godini biti izdato oko 1.600 odobrenja.

12. JAČANJE KAPACITETA I STRUČNO USAVRŠAVANJE LJUDSKIH POTENCIJALA U FEDERALNOM ZAVODU ZA ZAPOSŁJAVANJE I KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOSŁJAVANJE

Federalni zavod za zapošljavanje će, u skladu sa strateškim opredjeljenjem, u 2021. godini nastaviti s aktivnostima na unapređenju i razvoju kapaciteta ljudskih potencijala. Posebnim programom utvrdit će se teme, dinamika, obuhvat, termini i vrsta edukacije radnika, kao i eventualni projekti i partneri s kojima bi se mogla organizovati određena edukacija.

Edukacije će se jednim dijelom organizovati u okviru vlastitih kapaciteta, dok će se drugim dijelom realizovati u saradnji s domaćim i stranim institucijama i organizacijama kroz radionice, radne i ekspertske posjete i tehničku podršku međunarodnih projekata (online, odnosno kroz organizaciju webinaru). U cilju racionalizacije, efikasnog i efektivnog odvijanja procesa rada, a radi većeg obuhvata radnika, obaveza je radnika koji učestvuju u procesu određene edukacije da stečena znanja prenose drugim radnicima. U skladu sa svojim nadležnostima u okviru usklađivanja i koordinacije rada kantonalnih službi za zapošljavanje, Federalni zavod za zapošljavanje će periodično organizovati radno-edukativne sastanke radi osposobljavanja i usavršavanja, te razmjene znanja i iskustava u različitim oblastima koje se odnose na pružanja usluge nezaposlenim osobama i poslodavcima, ali i drugim oblastima djelovanja na tržištu rada.

Edukacije koje će se, u skladu s mogućnostim, organizovati za radnike Zavoda ali i za radnike kantonalnih službi za zapošljavanje odnosit će se na sljedeće oblasti: obuka u oblasti informacijskih tehnologija, s posebnim fokusom na implementaciju novog jedinstvenog informacijskog sistema (JIS); obuka u oblasti finansija i računovodstva; pravna regulativa – zakonski okvir; analiza - ispitivanje kretanja na tržištu rada; monitoring i evaluacija mjera aktivne politike zapošljavanja, poslovno-socijalne vještine u radnom okruženju; sticanje osnovnih kompetencija za implementaciju novog modela rada s nezaposlenim osobama i poslodavcima; projektni menadžment; evropske integracije; javne nabavke; strateško planiranje i protupožarna zaštita.

13. JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM (JIS)

Prema Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje je u obavezi da vodi i objedinjuje zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja koje su od interesa za Federaciju BiH, te da predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti.

Bitna aktivnost predviđena za 2021. godinu jeste nadogradnja JIS aplikacije i izgradnja neophodnih informatičkih i tehničkih alata sa ciljem omogućavanja razmjene podataka sa Poreskom upravom Federacije BiH u oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba (zdravstveno osiguranje i dokup staža) a koja je rezultat izmjena u standardnim klasifikacijama koje su u primjeni u Federaciji BiH.

U skladu sa planom održavanja za 2021. godinu planirane su sljedeće aktivnosti:

- osigurati tehničku podršku kako za nabavljene Oracle softverske tako i za Oracle hardverske licence;
- osigurati održavanje aplikativnog rješenja, izvještajnih mehanizama i mrežne opreme neophodne za nesmetano funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema;
- funkcionalno nadograditi aplikativna rješenja i izvještajne mehanizama JIS-a, po potrebi i po zahtjevima službi za zapošljavanje i Svjetske banke;
- osigurati nesmetano korištenje antivirusnog softvera putem obnavljanja licenci koje omogućavaju redovni update baze sigurnosnih postavki antivirusnog softvera;
- osigurati nesmetan rad Cisco mrežnih uređaja firewall+IPS i router-a putem lokalne tehničke podrške i obnavljanje licenci na ovim uređajima koji omogućavaju implementiranje sigurnosnih postavki na pomenutim uređajima;
- osigurati specijaliziranu tehničku podršku koja je potrebna zbog specifične kompleksne konfiguracije JIS-a (Oracle Exadata, Oracle Database Appliance-ODA Oracle VM);
- osigurati održavanje dokument menadžment sistema.

14. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA

Kao i prethodnih godina, i u 2021. godini, očekuje se nastavak saradnje sa međunarodnim i stranim institucijama i projektima u Bosni i Hercegovini, čiji interesi i nadležnosti obuhvataju oblast rada i zapošljavanja, socijalnog osiguranja, stručnog osposobljavanja, migracije radne snage, karijerne orijentacije, obrazovanja odraslih, preduzetništva i dr., poput Svjetske banke, Delegacije Evropske unije u BiH, Evropske trening fondacije, Švicarske razvojne agencije, Vijeća za regionalnu saradnju, Međunarodne organizacije rada, Međunarodne organizacije za migracije, Razvojnog programa Ujedinjenih naroda, Američke agencije za međunarodni razvoj, Švedske razvojne agencije i drugih internacionalnih i nacionalnih organizacija i razvojnih agencija.

Predstojeće aktivnosti će se u značajnoj mjeri bazirati na analizi dobrih praksi, jačanju kapaciteta u javnim službama za zapošljavanje kroz razmjenu iskustava s drugim službama u regiji i šire, te učenju baziranom na (samo)procjeni i eksternoj procjeni.

15. INFORMISANJE

U 2021. godini Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti sa realizacijom aktivnosti na uspostavljanju kvalitetne i efikasne komunikacije i saradnje sa svim korisnicima usluga i partnerima putem savremenih komunikacijskih kanala. Planirano je da početkom 2021. godine bude odobrena Strategija komuniciranja Federalnog zavoda za zapošljavanje za period 2021-2026. godina, koja će predstavljati osnov za realizaciju aktivnosti u toj oblasti. Njen primarni cilj će biti uspostava odgovarajuće saradnje s medijima i širom javnosti radi što boljeg pozicioniranja Federalnog zavoda za zapošljavanje kao relevantne institucije u oblasti zapošljavanja i pouzdanog partnera na tržištu rada. Kroz pripremu i plasiranje odgovarajućih podataka, vijesti i informacija nastaviti će se sa izgradnjom reputacijskog kapitala Federalnog zavoda za zapošljavanje i, generalno, javnih službi za zapošljavanje kao savjetodavnih ustanova i posrednika u zapošljavanju. Proaktivno djelovanje sastavni je dio suvremenog pristupa odnosima s javnošću, što implicira redovno informiranje javnosti o aktivnostima i rezultatima rada Federalnog zavoda za zapošljavanje, i to redovnim objavljivanjem saopštenja, obavijesti, najava događaja i aktivnosti, kao i pozitivnih priča o korisnicima usluga putem novinskih agencija, web portala Federalnog zavoda za zapošljavanje www.fzzz.ba i socijalnih mreža *Facebook* i *Instagram*.

Također, u predmetnoj godini planirane su aktivnosti na promovisanju web portala Federalnog zavoda za zapošljavanje s ciljem ukazivanja na određene funkcionalnosti kao što je mogućnost registracije poslodavaca, postavljanje oglasa za slobodna radna mjesta, postavljanje biografija nezaposlenih osoba itd., a kako bi korisnici (poslodavci i nezaposlene osobe) bili bolje upoznati sa uslugama koje pruža Federalni zavod za zapošljavanje.

Po potrebi će se organizovati konferencije za medije na kojima će biti prezentovane aktivnosti i planovi Federalnog zavoda za zapošljavanje, a naročito povodom realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja. S tim u vezi ispitati će se i mogućnost korištenja informatičkih platformi za održavanje *online* konferencija za novinare. Kako bi se uspostavila adekvatna informisanost stručne ali i šire javnosti o kretanjima na tržištu rada nastaviti će se sa objavljivanjem mjesečnog Statističkog biltena te jednom godišnje i Analitičko-statističkog godišnjaka Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Predsjednik Upravnog odbora
Zlatko Hadžiomerović

Broj: 01/1-45-_____-1/20
Datum: 1.10. 2020. godine